

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO
26.5.2017

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

E-mail valtiovarainministerio@vm.fi

Viite Lausuntopyyntö VM025:00/2017

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI VERONKANNON, VEROTUKSEN TOIMITTAMISEN JA ERÄIDEN SEURAAMUSMAKSUJEN UUDISTAMISTA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Yleistä

Luonnoksessa esitetyt säädösmuutokset ovat kolmas osa ns. Valmishankkeeseen liittyvistä lainsäädäntömuutoksista.

Vuoden 2017 alusta voimaan tullut veronkantolaki esitetään uudistettavaksi kokonaan. Tuloverotuksen ja kiinteistöverotuksen valmistuminen ehdotetaan säädettäväksi verovelvolliskohtaiseksi niin, että verotus kuitenkin valmistuu yhteisöillä viimeistään 10 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivää seuraavan kuukauden alusta ja muilla viimeistään lokakuun viimeisenä päivänä.

Verovelvollisen oikaisuvaatimuksella esittämä uusi asia ehdotetaan käsiteltäväksi täydentävässä verovalmistelussa. Täydentävään verotuspäätökseen haetaan muutosta oikaisuvaatimuksella.

Veronkorotus ehdotetaan määrättäväksi aikaisempaa kaavamaisemmin. Alimmaksi mahdolliseksi veronkorotukseksi esitetään 0,5 % lisätyn tulon määrästä. Veronkorotuksen sijasta määrätään euromääräinen myöhästymismaksu, jos verovelvollinen antaa ilmoituksen tai korjaa jonkin muun puutteen ennen verotuksen valmistumista.

Hyvityskorko varainsiirtoverolle

Oma-aloitteisille veroille maksetaan hyvityskorkoa, jos veron maksaa ennen eräpäivää tai veroa palautetaan. Esitysluonnoksen mukaan tästä olisi poikkeuksena varainsiirtoveron suoritus ennen eräpäivää. Perusteluksi esitysluonnoksen sivulla 57 on esitetty, että ”hyvityskorkoa voisi tulla maksettavaksi pidemmältä ajalta ja enemmän kuin olisi kohtuullista.” Perustelu on todella outo, koska tosiasiallisesti veronsaajien käytettävissä on raha ennen veron eräpäivää aivan samoin kuin muissakin verolajeissa. Toisin

kuin perusteluiden teksti antaa ymmärtää, olisi kohtuutonta, jos ennen eräpäivää maksetulle varainsiirtoverolle ei maksettaisi hyvityskorkoa.

Veronmaksajain Keskusliitto vaatii, että ennen eräpäivää maksetulle varainsiirtoverolle maksetaan hyvityskorkoa samoin perustein kuin muillekin oma-aloitteisille veroille.

Täydentävä verotuspäätös

Jos verovelvollinen esittää oikaisuvaatimuksella kokonaan uuden vaatimuksen, ehdotetaan se käsiteltäväksi Verohallinnossa samojen periaatteiden mukaisesti kuin määräaikana veroilmoituksella esitetyt vaatimukset. Vaatimuksen perusteella Verohallinto tekee täydentävän verotuspäätöksen.

Esitetty menettely joustavoittaa ja useimmissa tapauksissa nopeuttaa kokonaan uusien vaatimusten käsittelyä, koska verotuksen uudelleen toimittamiseksi oikaisulautakunnan ei tarvitse kumota aikaisempaa verotuspäätöstä ja palauttaa asiaa Verohallinnossa käsiteltäväksi.

Menettely soveltuu tyypillisesti verovelvollisen vasta verotuksen valmistumisen jälkeen esittämiin vähennysvaatimuksiin. Täydentävän verotuspäätöksen mukana verovelvollinen tulisi saada perustelut hylkäyspäätöksen, jolloin hänellä on vielä mahdollisuus tehdä parempi oikaisuvaatimus oikaisulautakunnalle. Jos asia jäisi oikaisulautakunnan päätöksen varaan, olisi verovelvollisen ainoa muutoksenhakukeino valitus hallinto-oikeuteen.

Täydentävän verotuspäätöksen muutoksenhakuprosessia mahdollisesti viivästyttävä vaikutus on hyväksyttävissä, jos täydentävässä verotuspäätöksessä on kunnolliset perustelut ainakin silloin, kun vaatimusta ei hyväksytä sellaisenaan.

Täydentävää verotuspäätöstä koskevassa uudessa VML 51 a §:ssä viitataan verotuksen oikaisua koskeviin 55, 56 ja 57 pykäliin. Esitysluonnoksen perusteluiden mukaan menettelyn on tarkoitus vastata menettelyä säännönmukaista verotusta toimittaessa. Viitatuissa säännöksissä ei kuitenkaan mahdollisteta perusteluissa mainittua mahdollisuutta tietojen valikointiin. Esitetyssä VML 51 a §:ssä tulisi olla viittaus verotuksessa noudatettavaan yleisiin periaatteisiin. Esimerkiksi vaatimuksesta olennaisesti poikkeaminen tulisi olla mahdollista vain, jos verovelvolliselle on annettu mahdollisuus antaa asiassa selvitystä. VML 26.4 §:n mukaista asian selvittämisvelvollisuuden jakoa tulisi noudattaa myös täydentävää verotuspäätöstä valmisteltaessa.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että ehdotettuun VML 51 a §:ään lisätään viittaus VML 26 §:ään ja VML 26 b §:n 1 momenttiin.

Veronkorotus

Esitysluonnoksen mukaan veronkorotuksen perusteista säädettäisiin VM 32 §:ssä ja veronkorotuksen määrästä VML 32 a ja 32 b §:ssä. Veronkorotuksen

peruste olisi kuten nykyisinkin ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti tai ilmoituksen virhe tai puute.

Veronkorotuksen määrääminen olisi käytännössä pakollista kaikissa tilanteissa, joissa Verohallinto poikkeaa veroilmoituksesta verovelvollisen vahingoksi. Esityksen mukaan veronkorotus voidaan jättää määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy. Esityksen mukaan muutos kiristäisi veronkorotuskäytäntöä verrattuna nykyiseen.

Veronkorotus on rangaistus. Yleisten periaatteiden mukaisesti toiminnan tulisi olla moitittavaa, jotta siitä voidaan rangaista. Vaikeissa tulkintakysymyksissä, esimerkiksi yrityksen arvon määrittämisessä, verovelvollisen toiminta oikean arvon löytämiseksi on ollut korrekti, mutta kuitenkin Verohallinto ja viime kädessä KHO päätyy johonkin muuhun arvoon. Tällöin verovelvollinen ei voi olla syyllistynyt rangaistavaan menettelyyn. Sellaisten todennäköisten vaikkakin harvinaisten tilanteiden varalle, joissa verovelvollisen ja Verohallinnon käsitykset ns. avoimessa tulkintatilanteessa eroavat, tulisi Verohallinnolla ja hallinto-oikeuksilla olla mahdollisuus olla määräämättä veronkorotus. Ehdotettu 32 § 3 momentti ei tule juurikaan näihin tilanteisiin sovellettavaksi.

Veronkorotuksen suuruus olisi esityksen mukaan aina tietty suhteellinen osa lisätyn tulon tai lisätyn veron määrästä. Esimerkiksi jaksotuskysymyksessä veronkorotuksen euromäärä voi nousta huomattavaksi, vaikka kyse on tulkintakysymyksestä ja kyse on vain siitä, minä vuonna vero maksetaan.

Verohallinnolla ja hallintotuomioistuimilla pitäisi olla käytettävissään esitettyä enemmän harkintavaltaa veron määräämisen ja sen suuruuden suhteen.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää esitystä muutettavaksi seuraavasti:

- **VML 32 §:n 1 momentin johdantolauseen ”Verohallinto määrää” –ilmaisu muutetaan muotoon ”Verohallinto voi määrätä”.**
- **VML 32 a § 4 ja 5 momenteissa sekä VML 32 b § 2 momentin kohdissa 4) ja 5) prosenttiluvun eteen lisätään sana enintään.**

Vastaavat muutokset on tehtävä myös perintö- ja lahjaverolain sekä varainsiirtoverolain 36 ja 36 a pykäliin.

Esityksen mukaan veronkorotus määrätään korotettuna, jos virhe on toistuvaa tai osoittaa piittaamattomuutta verotusta koskevista velvoitteista. Korotettua veronkorotusta on käytetty, vaikka kyseessä on Verohallinnon ja verovelvollisen erilainen näkemys tulkintariidassa, joka on valitusinstanssissa vireillä. Se että verovelvollinen pysyy kannassaan ja vaatii vastaavan menon vähennettäväksi seuraavan vuoden verotuksessa, ei osoita piittaamattomuutta. Esityksen perusteluissa ja Verohallinnon tulevassa

ohjeistuksessa tulisi selkeästi todeta, että tulkintatilanteessa veronkorotus voidaan määrätä korotettuna vasta, kun asia on ratkaistu lainvoimaisesti.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Vesa Korpela
lakiasiain johtaja